

11.3 VNAPREJ DEFINIRANE TABELE STATISTIK

Za vsako skupino izpisov statistik obstaja posebna datoteka XSTA0x.PAR, v kateri je definirana struktura izpisa podatkov vseh statistik določene skupine izpisov. Datoteka XSTA01.TBL pa je skupna in vključuje definicije:

- tabel za izbiro zapisov
- tabel, ki določajo obliko in vsebino statistik vseh skupin izpisov

Splošna oblika definicije tabel v datoteki XSTA01.TBL, ki določajo izbor zapisov ter obliko in vsebino statistik:

- tabele za izbor zapisov

```
tabela_n
BEGIN
spodnja_meja_1#zgornja_meja_1
spodnja_meja_2#zgornja_meja_2
.
.
.
spodnja_meja_n#zgornja_meja_n
END
```


Opozorilo:

Spodnja_meja_1 < zgornja_meja_1 < spodnja_meja_2 < zgornja_meja_2 ...

- tabele za obliko in vsebino

```
tabela_n/ime_tabele
BEGIN
koda#oznaka#legenda
koda#oznaka#legenda
.
.
.
END
```

Elementi tabel so naslednji:

tabela

Navedemo oznako tabele, ki jo definiramo. Za izbor zapisov (statistik skupine izpisov STA0XX) lahko definiramo tabele INVENTORY, DATE in CRDATE, za obliko in vsebino statistik pa tabele LOCATION, PURPOSE, ACQUISITION, CREATOR, NUMBER, NBM in COUNTER. Za statistike izposoje gradiva (STA5XX) in obiskov članov (STA6XX) definiramo še

tabele HOURS (razvrstitev podatkov po urah), DAYS (razvrstitev podatkov po dnevih v mesecu), DAY-OF-WEEK (razvrstitev podatkov po dnevih v tednu), MONTHS (razvrstitev podatkov po mesecih) in CIRDATE (razvrstitev podatkov po poljubnem datumu).

Programska oprema COBISS/Izpisi poleg zgornjih tabel omogoča tudi izdelavo statistik po katerem koli podpolju ali elementu podpolja. Za vsako dodatno podpolje, ki ga želimo upoštevati v statistikah, moramo definirati posebno tabelo. Ime tabele določimo tako, da najprej navedemo znak "\$", temu sledi številka polja in nato podpolje (npr. \$675b). Definiramo lahko tudi element podpolja (npr. \$9974F). Pri definiciji moramo upoštevati male in velike črke, saj je velikost črk bistvenega pomena. Način definiranja tabele izbranega podpolja je prikazan v nadaljevanju (gl. primer definiranja tabele \$101a_1 za jezik besedila na str. 11.3 - 5).

n

Ker imamo lahko za posamezne tabele več različnih definicij (do 9 različnih; n = 1–9), jih med seboj ločimo tako, da navedemo zaporedno številko tabele.

Primer:

```
$675b_1
$675b_2
```

ime_tabele

Za zaporedno številko in znakom "/" vpišemo besedilo, ki se izpiše kot oznaka stolpca v statistiki. Vpis besedila je obvezen pri definiciji vseh tabel, razen pri tistih, ki določajo izbiro zapisov (INVENTORY, DATE, CRDATE in CIRDATE).

Če želimo, da se pri nelatiničnih izpisih oznaka stolpca v statistiki izpisuje v latinični pisavi, moramo pred oznako najprej vnesti zaporedje znakov <LAT>, za oznako pa zaporedje znakov <CIR>.

Primer:

```
$675b_1/UDK
$675b_2/<LAT>UDK<CIR>
```

LOG

Če za opisom tabele dodamo pripono /LOG (npr. \$675s_1/LOG), se bodo v datoteko tipa LOG zapisovali podatki o zapisih, ki so bili zaradi te tabele uvrščeni v vrstico/stolpec drugo.

Če smo izdelali statistiko po inventarnih številkah, se poleg inventarne številke v datoteko tipa LOG izpiše še ime tabele, za katero smo zahtevali to izpisovanje, v oklepajih pa vsebina podpolja, zaradi katere je zapis uvrščen v vrstico/stolpec drugo.

Primer:

IN=019831 996v_1 ()

Če smo izbrali statistiko po naslovih, se v datoteko tipa LOG poleg identifikacijske številke izpiše še ime tabele, za katero smo zahtevali takšno izpisovanje, v oklepaju pa vsebina podpolja, zaradi katere je zapis uvrščen v vrstico/stolpec drugo.

Primer:

 ID=533 675s_5 ()
 ID=575 101a_3 (eng)

Kadar izdelujemo statistiko po naslovih in vključujejo tabele podatke iz podpolj polj 996/997, se zapis z določeno identifikacijsko številko v vrstici/stolpcu drugo pojavi samo enkrat, četudi je v zapisu več podpolj polj 996/997 z različno vsebino. V datoteki tipa LOG pa se zapišejo vsa podpolja polj 996/997 iz istega zapisa, ki glede na vsebino tabele sodijo v vrstico/stolpec drugo. V takem primeru se v datoteki tipa LOG izpišejo identifikacijska številka in inventarna številka zapisa ter ime tabele, za katero smo zahtevali takšno izpisovanje, v oklepajih pa vsebina podpolja, zaradi katere je zapis uvrščen v vrstico/stolpec drugo.

Primer:

ID=2111 IN=019853 \$675s_5 ()

Opozorilo:

Pripona /LOG naj bo uporabljena le začasno, saj močno poveča velikost datotek tipa LOG. Po zagonu statistike pripono zbrišite!

BEGIN

Obvezna oznaka, ki označuje začetek definicije vsake tabele.

#

Znak, s katerim ločujemo elemente, ki jih navajamo v tabeli (koda, oznaka in legenda).

Primer:

a#nakup#Način nabave - nakup

koda

S kodo označimo vsebino iz določenega podpolja v bazi podatkov. Vpišemo lahko največ 30 znakov. Pri vnosu kode lahko uporabimo tudi znaka "*" in "%". Znak "*" nadomesti več znakov in ga pišemo kot pripono na desni strani skupnega korena, znak "%" pa nadomesti en znak (npr. *NUK**, *NUK::LI%JJA*).

Namesto kode lahko navedemo tudi posebni oznaki \$ALL (*številka, beseda*) in \$CODES (*številka, beseda*), s katerima določimo, da se v statistikah ločeno izpišejo vse različne vsebine iz določenega podpolja v bazi podatkov.

Številka je obvezen podatek, ki ga moramo vpisati, kadar uporabimo oznako \$ALL ali oznako \$CODES, z njo pa določimo okvirno število različnih vsebin določenega podpolja v bazi podatkov. Vnos podatka beseda ni obvezen, kadar pa ga vnesemo, ga moramo obvezno vpisati med dvojne narekovaje.

Tudi pri vnosu besede lahko uporabimo znaka "*" in "%" (znak "*" nadomesti več znakov, znak "%" pa enega).

Primer:

```
$CODES(100)##
$ALL(20,"UKM*")##
```

Razlika med oznakama \$ALL in \$CODES je vidna v legendi, ki se izpiše na koncu statistike (če s parametrom določimo izpis legende). Če v definiciji tabele uporabimo oznako \$ALL, se bo v legendi kot razlaga kode izpisala kar vsebina podpolja. Če pa uporabimo oznako \$CODES, se bo v legendi kot razlaga izpisala vsebina iz ustreznega šifranta.

Namesto kode lahko uporabimo tudi posebne oznake \$EMPTY, \$ELSE in \$TOTAL. Posebna oznaka \$EMPTY pomeni, da se bodo v statistiki k oznaki prazno prištevala tudi prazna podpolja. Posebna oznaka \$ELSE pomeni, da se vse kode, ki niso navedene v definiciji tabele, v statistiki prištevajo k oznaki drugo. Posebna oznaka \$TOTAL pa pomeni, da se seštejejo vse oznake v tabeli, ki v definiciji te tabele stojijo med dvema vrsticama z oznako \$TOTAL ali med vrstico z oznako \$TOTAL in vrstico z oznako BEGIN. Na koncu definicije ni treba vpisovati vrstice \$TOTAL##, ker jo program doda sam. Prav tako doda vrstico s posebno oznako \$ELSE pred zadnjo vrstico \$TOTAL##. Če je v definiciji ene tabele več posebnih oznak \$TOTAL, se v statistiki za zadnjo oznako \$TOTAL izpiše seštevek skupaj.

Pri definiciji tabele NUMBER lahko namesto kode uporabljamo tudi posebne oznake \$NO_REC, \$NO_FIELD, \$NO_SUBF, \$NO_CR in \$NO_CY; pri definiciji tabele DAYS lahko namesto kode uporabljamo posebno oznako \$DAY. Pomen teh posebnih oznak je naveden pri definiciji omenjenih tabel.

Opozorilo:

Različnih vsebin določenega podpolja je lahko največ 295.

oznaka

Navedemo poljubno oznako, ki se bo izpisala v statistikah v stolpcih ali v vrsticah. Oznako moramo obvezno vpisati v vsaki vrstici, vnesemo pa lahko največ 30 znakov.

Vse različne kode z isto oznako v definiciji tabele se bodo prištele pod isto oznako v statistiki (združevanje). Definicija posamezne tabele lahko vključuje največ 39 različnih oznak, in to skupaj s posebnima oznakama \$ELSE in \$TOTAL, če ta tabela določa stolpce v statistiki (kar določimo pri definiciji statistike v datoteki XSTA0x.PAR z navedbo tabele za obvezno besedo UP; gl. poglavje 11.4 *Definicije statistik*, oblika XSTA0x.PAR). V statistikah se bodo oznake izpisovale v takšnem vrstnem redu, kot smo jih navedli v definiciji tabele.

Če želimo, da se pri nelatiničnih izpisih oznaka v stolpcih ali vrsticah v statistiki izpisuje v latinični pisavi, moramo pred oznako vnesti zaporedje znakov <LAT>, za oznako pa zaporedje znakov <CIR>.

legenda

Navedemo besedilo, ki se izpiše v legendi za posamezne oznake. Vpišemo lahko največ 118 znakov. Kadar se oznake v tabeli ponavljajo, vpisujemo besedilo legende samo v vrstici, kjer se je oznaka pojavila prvič.

Če želimo, da se pri nelatiničnih izpisih legenda ali del legende izpisuje v latinični pisavi, moramo pred besedilom, ki ga želimo izpisati v latinični pisavi, vnesti zaporedje znakov <LAT>, za njim pa zaporedje znakov <CIR>.

END

Obvezna oznaka, ki označuje konec definicije vsake tabele.

Primeri:

```
$101a_1/Jezik
BEGIN
slv#slv#slovenski jezik
ita#rom#romanski jeziki
fre#rom#
spa#rom#
$ELSE#drugo#drugi jeziki
END

$101a_2/Jezik
BEGIN
scr#<LAT>scr<CIR>#srpski jezik
ita#<LAT>rom<CIR>#romanski jeziki
fre#<LAT>rom<CIR>#
spa#<LAT>rom<CIR>#
$ELSE#drugo#drugi jeziki
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev gradiva po jezikih. S kodami vpisujemo vsebino prvega izpolnjenega podpolja 101a – *Jezik besedila.*)

11.3.1 Posebne tabele za izbiro zapisov

Z definicijo spodaj navedenih tabel določimo območje zapisov, ki bodo upoštevani v statistikah:

- prirasta gradiva (STA0XX):
 - INVENTORY
 - DATE
 - CRDATE
- za potrebe izposoje
 - CIRDATE

INVENTORY – območje inventarnih števil

Osnovni izbor zapisov določimo na osnovi območja (območij) inventarnih števil, ki ga določimo z definicijo tabele INVENTORY. Inventarna številka je vpisana v podpolju 996f (za monografske publikacije) ali 997f (za serijske publikacije).

```
INVENTORY_n
BEGIN
inv._štev._1#inv._štev._2
inv._štev._3#inv._štev._4
.
.
.
END
```

Pri tem je:

n	– zaporedna številka tabele INVENTORY
#	– znak, ki ločuje elementa, npr. inv._štev._1 in inv._štev._2
inv._štev._1	– začetna inventarna številka območja inv. števil
inv._štev._2	– končna inventarna številka območja inv. števil
inv._štev._3	– začetna inventarna številka območja inv. števil
inv._štev._4	– končna inventarna številka območja inv. števil

Opozorilo:

inv._štev._1 < inv._štev._2 < inv._štev._3 ...

Pri vnosu moramo paziti, da je prva inventarna številka vsakega od območij inventarnih števil manjša od druge inventarne številke tega območja (ali da ji je vsaj enaka) in da je druga inventarna številka določenega območja

inventarnih številčk manjša od prve inventarne številke naslednjega območja inventarnih številčk. Z eno tabelo lahko definiramo eno ali največ 10 območij inventarnih številčk.

Primer:

```
INVENTORY_1
BEGIN
101991001#101991111
201991001#201991122
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa izbor zapisov po območjih inventarnih številčk od 101991001 do 101991111 in od 201991001 do 201991122.)

DATE – obdobje za statistiko nabave

Tabelo DATE uporabljamo:

- če primarna izbira po območju inventarnih številčk ne zagotavlja zelene izbire zapisov (glede na način inventarizacije) ali
- če izpisujemo statistike za odpisano gradivo

V prvem primeru je upoštevana vsebina podpolja 996/997o – *Datum inventarizacije*. V statistikah bodo upoštevana samo tista polja, ki imajo datum inventarizacije v obdobju, definiranem s tabelo DATE. V drugem primeru je upoštevana vsebina podpolja 996/997t – *Datum statusa*. V statistikah bodo upoštevana samo tista polja, ki imajo datum statusa v obdobju, definiranem s tabelo DATE, in ki imajo v podpolju 996/997q – *Status* vpisano kodo "9" – *odpisano*.

```
DATE_n
BEGIN
datum_1#datum_2
END
```

Pri tem je:

n	– zaporedna številka tabele DATE
#	– znak, ki ločuje elementa datum_1 in datum_2
datum_1	– začetni datum obdobja
datum_2	– končni datum obdobja

Datum vpisujemo po standardu ISO 2014 v obliki LLLLMMDD (LLLL – leto, MM – mesec, DD – dan, npr. 20010823). Vpišemo lahko tudi samo podatke o letnici ali podatke o letnici in mesecu. Če smo v definiciji datuma, ki določa začetni datum obdobja (datum_1), izpustili dan (npr. 200101), bo definicija programsko dopolnjena s prvim dnevom izbranega meseca (npr. 20010101). Če pa smo dan izpustili v definiciji datuma (datum_2), ki določa končni datum obdobja (npr. 200103), bo definicija programsko dopolnjena z zadnjim dnevom izbranega meseca (npr. 20010331). Če smo v definiciji datumov datum_1 ali

datum_2 izpustili dan in mesec, bo definicija programsko dopolnjena s 1. januarjem ali 31. decembrom.

Z eno tabelo lahko definiramo eno ali največ 10 območij datumov. Pri vnosu moramo paziti, da je prvi datum vsakega od območij datumov zgodnejši od drugega datuma tega območja (ali da mu je vsaj enak) in da je drugi datum določenega območja datumov zgodnejši od prvega datuma naslednjega območja datumov.

Primer:

```
DATE_1
BEGIN
20010101#20010515
20010615#20011231
END
```

```
DATE_2
BEGIN
200101#200112
200201#200206
END
```

```
DATE_3
BEGIN
2001#2001
END
```

(Tabele, ki določajo izbor zapisov po območju oz. območjih datumov inventarizacije.)

Obdobje, ki ga definiramo s tabelo DATE, se izpiše v zaglavju statistike. Če tabele ne definiramo, se izpišeta začetni in končni datum inventarizacije med zapisi, upoštevanimi s tabelo INVENTORY.

CRDATE – obdobje za statistiko

Če želimo izpisati statistiko zapisov za izbrano obdobje (vendar ne za vse izbrane zapise tega obdobja), definiramo tabelo CRDATE. V statistikah bodo upoštevani samo tisti zapisi, ki imajo datum kreiranja (podpolje 000b) ali datum prevzema (podpolje 000f) v definiranim obdobju.

```
CRDATE_n
BEGIN
datum_1#datum_2
END
```


Pri tem je:

n	– zaporedna številka tabele CRDATE
#	– znak, ki ločuje elementa datum_1 in datum_2
datum_1	– začetni datum obdobja
datum_2	– končni datum obdobja

Tudi ta datum vpisujemo po standardu ISO 2014 v obliki LLLLMMDD. Način vnosa je enak kot pri opisu tabele DATE.

Z eno tabelo lahko definiramo eno ali največ 10 območij datumov kreiranja. Pri vnosu moramo paziti, da je prvi datum kreiranja vsakega od območij datumov kreiranja zgodnejši od drugega datuma kreiranja tega območja (ali da mu je vsaj enak) in da je drugi datum kreiranja določenega območja datumov kreiranja zgodnejši od prvega datuma kreiranja naslednjega območja datumov kreiranja.

Primer:

```
CRDATE_1
BEGIN
20010101#20010515
END
```

```
CRDATE_2
BEGIN
200101#200112
200201#200206
END
```

(Tabeli, ki določata izbor zapisov po območju oz. območjih datumov kreiranja.)

Obdobje, ki ga definiramo s tabelo CRDATE, se izpiše v zaglavju statistike. Če tabele ne definiramo, se izpišeta začetni in končni datum kreiranja ali prevzema med zapisi, vendar le:

- če smo za parameter `naslovi/inv.številk` (N/I) izbrali vrednost *N*
- če v definiciji statistik prirasta gradiva (v datoteki XSTA01.PAR) za obveznima besedama UP in LEFT nismo definirali izpisa vsebine iz nobenega polja 996/997
- če v definiciji statistik prirasta gradiva (v datoteki XSTA01.PAR) za obvezno besedo SELECT nismo definirali tabele INVENTORY

Če kateri od naštetih pogojev ni izpolnjen, se v zaglavju izpisa izpiše datum inventarizacije.

CIRDATE – poljubno obdobje

S tabelo CIRDATE definiramo poljubna obdobja, za katera izpišemo podatke v statistikah za izposajo. Upoštevane bodo samo tiste transakcije, ki so bile izvedene v navedenem obdobju. V definiciji tabele CIRDATE vpisujemo datum po standardu ISO 2014 v obliki LLLLMMDD (LLLL – leto, MM –

mesec, DD – dan); način vnosa je enak kot pri opisu tabele DATE.

```
CIRDATE_n
BEGIN
datum_1#datum_2
END
```

Pri tem je:

n	– zaporedna številka tabele CIRDATE
#	– znak, ki ločuje elementa datum_1 in datum_2
datum_1	– začetni datum obdobja
datum_2	– končni datum obdobja

Z eno tabelo lahko definiramo eno ali največ 10 območij datumov transakcij v izposoji. Pri vnosu moramo paziti, da je prvi datum vsakega od območij datumov zgodnejši od drugega datuma tega območja (ali da mu je vsaj enak) in da je drugi datum določenega območja datumov zgodnejši od prvega datuma naslednjega območja datumov.

Primer:

```
CIRDATE_1
BEGIN
199801#199801
199901#199901
200001#200001
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa izpis podatkov v statistiki za mesec januar za obdobje od 1998 do vključno 2000, pri tem pa nas razvrstitev podatkov po dnevih in podatki za preostale mesece ne zanimajo.)

Kadar v definicijo statistike vključimo tabelo CIRDATE, moramo biti pri izdelavi statistike pazljivi pri vnosu parametrov začetni datum in končni datum. Če v definicijo statistike vključimo zgornjo tabelo, naj bo začetni datum pri izdelavi statistike 1. januar 1998, končni datum pa 31. januar 2000.

Primer:

```
CIRDATE_1
BEGIN
1998#2000
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa izpis podatkov v statistiki za celotno obdobje od januarja 1998 do vključno decembra 2000.)

11.3.2 Posebne tabele za obliko in vsebino statistik

Z definicijo spodaj navedenih tabel določimo vsebino in obliko izpisa podatkov v statistikah:

- LOCATION
- DEPART
- PURPOSE
- ACQUISITION
- CREATOR
- NUMBER
- NBM
- COUNTER
- HOURS
- DAYS
- DAY-OF-WEEK
- MONTHS
- ACC-CLASSES
- ACC-ITEMS
- USER

LOCATION – oddelek knjižnice

Z definicijo tabele LOCATION določimo razvrstitev podatkov po enotah/oddelkih. V definiciji te tabele se kot koda vpisuje vsebina elementa *l* – *oznaka podlokacije v signaturi* iz podpolj 996/997d – *Signatura*. Kode za lokacije v tem elementu lahko združujemo v enoto/oddelek knjižnice.

Primer:

```
LOCATION_1/Oddelek
BEGIN
DZ#Št. knjiž.#Študijska knjižnica
D#Št. knjiž.#
$EMPTY#Št. knjiž.#
PK#Pionirska#Pionirska knjižnica
P#Enote SIK#Enote SIK
ME#Enote SIK#
Č#Enote SIK#
$ELSE#Drugo#Druge enote
END
```

(Definiramo tabelo, s katero se izvodi, ki imajo v elementu *l* podpolja 996/997d kodi DZ, D ali pa ta element ni izpolnjen, prištevajo v enoto Študijska knjižnica, izvodi s kodo PK v enoto Pionirska knjižnica, izvodi s kodami P, ME in Č pa v Enote SIK. Drugi izvodi, ki imajo v elementu *l* kakršno koli drugo kodo, se prištejejo pod oznako Druge enote.)

Pri izpisu statistike po naslovih gradiva se en naslov prišteje samo enkrat k vsakemu oddelku, ki ima to gradivo.

DEPART – oddelek

Z definicijo tabele DEPART določimo razvrstitev podatkov v statistikah po oddelkih. Uporablja se lahko v vseh statistikah, razen statistikah prirasta (STA0XX).

Pri definiciji posameznih statistik v datotekah XSTA0X.PAR (razen v XSTA01.PAR) moramo tabelo DEPART postaviti na prvo mesto v definiciji vrstice LEFT.

Pri pripravi izpisa, ki vsebuje tabelo DEPART, je smiselno, da pri parametru "oddelek" vnesemo vrednost "*" (vsi oddelki).

Primer:

```
DEPART_1/oddelki
BEGIN
$ALL(30)##
$ELSE#OPAC#Transakcije iz COBISS/OPAC-a
END
```

(Definicija tabele DEPART_1 izpiše transakcije ločeno po vseh obstoječih oddelkih, posebej pa še loči transakcije, ki so nastale preko COBISS/OPAC-a.)

```
DEPART_2/oddelki
BEGIN
01#01#Osrednja knjižnica
02#02#Študijski oddelek
03#03#Mladinski oddelek
$ELSE#OPAC#Transakcije iz COBISS/OPAC-a
END
```

(Definicija tabele DEPART omogoča razvrstitev po oddelku 01, 02 in 03, posebej pa loči transakcije, ki so nastale preko COBISS/OPAC-a.)

PURPOSE – namembnost

Z definicijo tabele PURPOSE določimo razvrstitev gradiva po namembnosti. V definiciji te tabele se kot koda vpisuje vsebina podpolja *100e – Koda za namembnost* ali pa se vpisujejo kode C, P, M ali L iz elementa *u – UDK prosti pristop* podpolja *996/997d – Signatura*.

Primer 1:

```
PURPOSE_1/Namembnost
BEGIN
k#O#Tisk za odrasle
m#O#
$EMPTY#O#
a#M#Tisk za mladino
b#M#
c#M#
d#M#
e#M#
f#M#
END
```

(Definicija tabele PURPOSE_1 določa delitev gradiva po namembnosti na gradivo za odrasle in gradivo za mladino glede na vsebino podpolja 100e.)

Primer 2:

```
PURPOSE_2/Namembnost
BEGIN
k#O#Tisk za odrasle
m#O#
$EMPTY#O#
C#C#Starostna stopnja do 7 let
P#P#Starostna stopnja od 8-14 let
M#M#Starostna stopnja od 15-18 let
$ELSE#M#
L#L#Ljudsko slovstvo
END
```

(Definicija tabele PURPOSE_2 določa delitev gradiva po namembnosti na gradivo za odrasle, cicibane, pionirje in mladino ter ljudsko slovstvo. Ta delitev je narejena na osnovi prvega znaka v elementu *u* podpolja 996/997d.)

Če je gradivo razdeljeno na C, P, M, L, se pri izpisu statistike po naslovih naslov prišteje pod oznako, ki ustreza vsebini elementa *u* prvega podpolja 996/997d. Naslovi se izpisujejo za vsak oddelek posebej, če je v definiciji statistik upoštevana tudi tabela LOCATION. Če pa je upoštevana tabela ACQUISITION, se naslov prišteje pod oznako, ki ustreza vsebini podpolja 996/997v – *Način nabave* in je določena s tabelo ACQUISITION.

ACQUISITION – način nabave

Z definicijo tabele ACQUISITION določimo razvrstitev gradiva po načinu nabave. V definiciji te tabele se kot koda vpisuje vsebina podpolja 996/9974 – *Financer* ali vsebina podpolja 996/997v – *Način nabave*.

Primer:

```
ACQUISITION_1/Načini nabave
BEGIN
a#Nakup#Nakup
b#Zamena#Zamena
c#Dar#Dar
d#Obvezni#Obvezni izvod
e#St.fond#Stari fond
f#Las.izd#Lastna izdaja
mk#MK#Ministrstvo za kulturo
mšzš#MŠZŠ#Min. za šolst., znan. in šport
$ELSE#Drugo#Drugo
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev gradiva po načinih nabave, npr. nakup, zamena itd., in po financerjih, npr. Ministrstvo za kulturo ...)

Če v definiciji tabele ACQUISITION obstajajo financerji, program pri izračunu upošteva odstotek, podan pri podatku o financerju. K financerju se prišteje njegov delež, preostalo pa se prišteje pod oznako, ki ustreza vsebini podpolja 996/997v.

Če knjižnica gradivo z istim naslovom pridobi na različne načine, se naslov pri izpisu statistik po naslovih prišteje samo enkrat, in to pod oznako po takem vrstnem redu kot v tabeli. Če je v definiciji statistik upoštevana še tabela LOCATION, se štejejo naslovi za vsak oddelek posebej.

CREATOR – kreator

Izpis statistik po kreatorjih določimo z definicijo tabele CREATOR. V definiciji te tabele se kot koda vpisuje vsebina podpolja 000c – *Kreator zapisa* ali vsebina podpolja 000h – *Zapis prevzel*.

Primer:

```

CREATOR_1/Kreator
BEGIN
UKM::ALENKAM#ALENKAM#Alenka M.
UKM::ALENKAV#ALENKAV#Alenka V.
.
.
.
$ELSE#Drugo#Drugi kreatorji
END

```

(Definiramo tabelo, ki določa izpis podatkov v statistiki za vsakega kreatorja v Univerzitetni knjižnici Maribor (UKM). Vsak kreator ima v definiciji tabele svojo kodo.)

Namesto naštevanja posameznih kreatorjev lahko v definiciji tabele uporabimo oznako \$ALL.

Primer:

```

CREATOR_2/Kreator
BEGIN
$ALL(20, "UKM*") ##
$ELSE#Drugo#Drugi kreatorji
END

```

NUMBER – števila

Če hočemo v statistiki sešteti različne storitve, ne le zapise, definiramo tabelo NUMBER. Definicija te tabele omogoča seštevanje zapisov, polj in podpolj (dolžine zapisov), in to posebej za kreirane in posebej za prevzete zapise.

Namesto kod lahko v definiciji te tabele uporabimo posebne oznake:

- \$NO_REC
označuje stolpec oziroma vrstico, v kateri se bodo seštevali zapisi
- \$NO_FIELD
označuje stolpec oziroma vrstico, v kateri se bodo seštevala polja
- \$NO_SUBF
označuje stolpec oziroma vrstico, v kateri se bodo seštevala podpolja
- \$NO_CR
označuje stolpec oziroma vrstico, v kateri se bodo seštevali kreirani zapisi
- \$NO_CY
označuje stolpec oziroma vrstico, v kateri se bodo seštevali prevzeti zapisi

Primer:

```
NUMBER_1/Številko  
BEGIN  
$NO_CR#CR#število kreiranih zapisov  
$NO_CY#CY#število kopiranih zapisov  
$ELSE#Drugo#Drugo  
END
```

(Definiramo tabelo NUMBER_1, s katero določimo izpis oznak CR, CY in Drugo.)

Kadar v definicijo statistike vključimo tabelo NUMBER, moramo upoštevati naslednje:

- za parameter naslovi/inv. številke (N/I) izberemo vrednost *N*
- v definiciji statistik prirasta gradiva (v datoteki XSTA01.PAR) za obveznima besedama UP in LEFT ne definiramo izpisa vsebine iz nobenega polja 996/997
- v definiciji statistik prirasta gradiva (v datoteki XSTA01.PAR) za obvezno besedo SELECT ne definiramo niti tabele INVENTORY niti tabele DATE (obe namreč podatke razvrščata po lokacijskih podatkih)

Za pravi izpis statistik morajo biti izpolnjeni vsi trije pogoji.

NBM – vrste gradiva

Razvrstitev neknjižnega gradiva v statistikah določimo z definicijo tabele NBM. Med zapise za neknjižno gradivo uvrščamo vse tiste zapise, ki imajo izpolnjen element *o* – *oznaka fizične oblike* podpolja 99Xg – *Splošni podatki o zalogi*. Če ta element ni izpolnjen, upošteva program vsebino iz podpolja 001b – *Vrsta zapisa* v povezavi z vsebino ustreznega podpolja za fizično obliko iz bloka 1XX – *Blok kodiranih podatkov* po naslednjih kombinacijah:

koda v 001b	podpolje	maksimalna dolžina niza kod
a, b	106a	dvomestna
a, b	106a, 130a	trimestna
c, d	–	enomestna
e, f	124b	dvomestna
g	115a = a, b & 115g	trimestna
g	115a = c & 115k	trimestna
g	115a = c & 115k = b & 115l	štirimestna
i, j	126a	dvomestna
k	116a,g	štirimestna
l	135b	dvomestna
m	–	enomestna
r	117a	dvomestna
u	–	enomestna

Nasvet:

Za podrobnejši vnos posameznih kombinacij podpolj gl. poglavje 11.6
Tabela kombinacij podpolj za fizične oblike.

Pogoj, da se zapis za neknjižno gradivo razvrsti v statistiko, je izpolnjeno vsaj eno polje 996/997. Kadar je neknjižno gradivo obdelano kot komplet, morajo imeti vsa polja 996/997 izpolnjen element o podpolja g (gl. priručnik COMARC/H, poglavje 99X g – *Splošni podatki o zalogi*).

Če je v definiciji statistik upoštevana še tabela LOCATION, se štejejo naslovi za vsak oddelek posebej.

Primer:

```

NBM_1/Neknjžno gradivo
BEGIN
a#1#tekstovno gradivo (knjižno)
ad#1#
ar#1#
ag#2#mikrooblike
bg#2#
b*#3#rokopisno gradivo
d#3#
f*#3#
c#4#muzikalije
e*#5#kartografsko gradivo
gcbk#6.1#video DVD
gb*#6.2#proj. grad. (diap., pros., diafilmi)
g*#7#videoposnetki, filmi
ia#8.1#zvočni posnetki - gramof. plošče
ja#8.1#
ii#8.2#zvočni posnetki - CD
ji#8.2#
ic#8.3#zvočni posnetki - kasete
jc#8.3#
ij#8.4#zvočni posnetki - DVD
jj#8.4#
i*#8.5#zvočni posnetki - ostalo
j*#8.5#
k*#9#slikovno gradivo
l*#10#elektronski viri
m*#11#večvrstno gradivo
ai#11#
r*#12#tridim. izdelki in predmeti
u#13#dogodki
END

```

(Ker želimo med drugim v tabelo uvrstiti statistiko za neglasbene zvočne posnetke na kasetah, vsebuje tabela kodo *ic*. Program upošteva kodo *ic*, vneseno v element *o* podpolja 996/997g. Če ta element ne vsebuje nobene vrednosti, program upošteva kombinacijo kode *i*, vnesene v podpolje 001b, in kodo *c*, vnesene v podpolje 126a.)

Nizi kod za posamezne vrste neknjižnega gradiva so lahko eno-, dvo-, tri- ali štirimestni. Tvorimo jih glede na številčni ali abecedni vrstni red podpolj v zapisu (npr. niz *gcbk*, ki označuje video DVD-je, je zaporedno sestavljen iz kod, vnesenih v podpolja 001b, 115a, 115k in 115l). Pri vnosu tri- ali štirimestnih nizov v tabelo NBM moramo paziti na morebitne izpuščene kode, ki jih dovoljujejo pravila za obdelavo neknjižnega gradiva (gl. poglavje 11.6 *Tabela kombinacij podpolj za fizične oblike*). Pomembno je, da pri tri- ali štirimestnem nizu vnesemo presledek, kadar ne vnesemo vmesne kode. Kadar izpustimo kodo na koncu niza, tudi presledek ni potreben.

Primer 1:

```
NBM_2/NBM
BEGIN
age#1#mikrofiš
a e#1#
ag#2#mikrotisk
END
```

(Za mikrofiš lahko izpolnimo 001b = a & 106a = g & 130a = e ali 001b = a & 106a = prazno & 130a = e. Vnos kode g v podpolje 106a torej ni obvezen, je pa priporočljiv. Niz za mikrotisk, ki je prav tako trimestni, izpolnimo 001b = a & 106a = g & 130a = prazno, vendar praznega vnosa ne označimo s presledkom na koncu niza.)

Primer 2:

```
NBM_3/NBM
BEGIN
kdad#1#fotomehanska reprodukcija - plakat
k ad#2#plakat
ke#3#fotonegativ
END
```

(Koda iz podpolja 116a označuje vrsto slikovnega gradiva (d – fotomehanska reprodukcija, e – fotonegativ), koda iz podpolja 116g pa funkcionalno obliko enote (ad – plakat). Za plakat v fotomehanski reprodukciji lahko izpolnimo 001b = k & 116a = d & 116g = ad. Če podpolja 116a ne izpolnimo (saj vnos kode v polje 116a ni obvezen, je pa priporočljiv), dobimo podatek za plakat iz kombinacije polj 001b = k & 116g = ad. Za fotonegativ izpolnimo 001b = k & 116a = e.)

Prav tako je pomembno, da v tabeli NBM daljše nize kod razvrstimo pred nize kod, ki so krajšani z znakom "*".

Primer:

```
NBM_4/NBM
BEGIN
gcbk#1#video DVD
gcb*#2#videoplošče
gc*#3#videoposnetki
g*#4#projicirno, filmsko in video gradivo
END
```

(Če bi niz g* postavili na prvo mesto, bi se tudi nizi gcbk, gcb* in gc* prišteli pod g*. Sedaj se bodo pod g* (v vrstici 4) prišteli vsi nizi kod, razen nizov gcbk, gcb* in gc*.)

COUNTER – števec

V definicijah vseh statistik v datotekah XSTA0x.PAR moramo vedno navesti vsaj dva kriterija (enega za obvezno besedo LEFT, enega za obvezno besedo UP). Če razvrščamo podatke samo po enem kriteriju, vključimo v definicijo statistike še tabelo COUNTER. Rezultat te tabele je seštevek vseh transakcij, ki ustrezajo navedenemu kriteriju (npr. v statistiki transakcij članov po kategorijah članov (STA701) bo rezultat tabele COUNTER število vseh transakcij posameznih kategorij članov glede na izbrano vrednost parametra aktivnost).

HOURS – ure

S tabelo HOURS definiramo ure v dnevu. Za določen dan lahko definiramo ure, ki nas zanimajo. Ure v tabeli pišemo v obliki HH:MM. To pomeni, da si lahko izdelamo statistiko tudi za eno uro. Tabelo lahko vključimo v definicije statistik izposoje gradiva (STA5XX) in obiskov članov (STA6XX).

Primer:

```
HOURS_1/Ure
BEGIN
08*#08#
09*#09#
10*#10#
11*#11#
12*#12#
14*#14#
15*#15#
16*#16#
17*#17#
18*#18#
19*#19#
$ELSE#Zaprto#Zaprto
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev v dnevu po urah od 8.00 do 19.00.)

Ure lahko tudi združujemo (kot je navedeno v naslednjem primeru):

Primer:

```

HOURS_2/Ure
BEGIN
08*#Dopoldan#Dopoldan
09*#Dopoldan#
10*#Dopoldan#
11*#Dopoldan#
12*#Dopoldan#
14*#Popoldan#Popoldan
15*#Popoldan#
16*#Popoldan#
17*#Popoldan#
18*#Popoldan#
19*#Popoldan#
$ELSE#Zaprto#Zaprto
END

```

(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev v dnevu po dopoldanskih in popoldanskih urah.)

DAYS – dnevi

S tabelo DAYS definiramo dneve v mesecu. Za določen mesec lahko definiramo vse dneve ali pa izberemo samo tiste, ki nas zanimajo. Tabelo vključimo v definicije statistik izposoje gradiva (STA5XX) in obiskov članov (STA6XX) za izpis podatkov, zbranih po dnevih.

Primer:

```

DAYS_1/Dnevi
BEGIN
01#01#
02#02#
.
.
.
30#30#
$ELSE#31#
END

```

(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev po dnevih v mesecu.)

Za izdelavo dnevnih statistik vključimo v tabelo DAYS rezervirano besedo \$DAY. Ta nadomesti tekoči datum, ki ga moramo kasneje, v postopku priprave izpisa, vnesti tudi pri parametru začetni datum. Tako za vsak dan ni treba definirati posebne tabele DAYS_n.

Primer:

```
DAYS_2/Dan
BEGIN
$DAY#dan#
END
```

DAY-OF-WEEK – dnevi v tednu

S tabelo DAY-OF-WEEK definiramo dneve v tednu, za katere želimo izdelati statistiko. Tabelo lahko vključimo v definicije statistik izposoje gradiva (STA5XX) in obiskov članov (STA6XX). Dnevi v tednu se vnašajo s številko: 1 – ponedeljek, 2 – torek, 3 – sredo, 4 – četrtek, 5 – petek, 6 – sobota, 7 – nedelja.

Primer:

```
DAY-OF-WEEK_1/Dnevi v tednu
BEGIN
1#Ponedeljek#
2#Torek#
3#Sreda#
4#Četrtek#
5#Petek#
$ELSE#Zaprto#Zaprto
END
(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev po dnevih v tednu od ponedeljka do petka.)
```

MONTHS – meseci

S tabelo MONTHS definiramo mesece v letu. Za izbrano leto lahko definiramo vse mesece ali izberemo samo tiste, ki nas zanimajo. Tabelo vključimo v definicije statistik izposoje gradiva (STA5XX) in obiskov članov (STA6XX) za izpis podatkov, zbranih po mesecih.

Primer:

```
MONTHS_1/Meseci
BEGIN
01#Jan#
02#Feb#
.
.
.
11#Nov#
$ELSE#Dec#
END
(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev po vseh mesecih v letu.)
```

ACC-CLASSES – vrste storitev

Tabelo uporabimo, kadar gre za statistiko storitev pri statistiki plačil v izposoji (STA4XX). V tabeli so definirane posamezne vrste storitev (članarine, zamudnine ...).

Primer:

```
ACC-CLASSES_1/Vrste plačil
BEGIN
1#CLA#članarina
2#IZP#izposojevalnina
3#ZAM#zamudnina
4#1OP#1. opomin
5#2OP#2. opomin
6#3OP#3. opomin
7#4OP#4. ali višji opomin
8#TOZ#tožba oz. terjatev
9#MKI#medknjižnična izposoja
10#IZG#izgubljena knjiga
11#POS#poškodovana knjiga
12#IZK#izgubljena izkaznica
13#FOT#fotokopije
99#OST#ostalo
$ELSE#drugo#drugo
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev po vrstah plačil v izposoji.)

ACC-ITEMS – storitve

Tabelo uporabimo, kadar gre za statistiko posameznih storitev. V tabeli so definirane posamezne storitve, ki so določene v ceniku (gl. priročnik *COBISS2/Izposoja*, poglavje 2.7.1 *Vzdrževanje cenika storitev*).

Primer:

```
ACC-ITEMS_1/Postavke
BEGIN
$ALL(100)##
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev po posameznih storitvah iz cenika v izposoji.)

USER – uporabniško ime

Tabelo uporabimo za izpis podatkov po uporabniških imenih pri pripravi skupnih izpisov STA4XX, STA5XX in STA7XX.

Opozorilo:

Za pripravo statistik, ki vsebujejo tabelo USER, potrebujemo pooblastilo.

Primer:

```
USER_1/Uporabniško ime
BEGIN
ALENKAM#ALENKAM#Alenka M.
ALENKAV#ALENKAV#Alenka V.
.
.
.
$ELSE#Drugo#Druga uporabniška imena
END
```

(Definiramo tabelo, ki določa izpis podatkov v statistiki za vsako uporabniško ime v Univerzitetni knjižnici Maribor, z imenom *UKM*; vsako uporabniško ime ima v definiciji tabele svojo kodo.)

Naštevane posameznih uporabniških imen lahko v definiciji tabele nadomestimo z oznako \$ALL.

Primer:

```
USER_2/Uporabniško ime
BEGIN
$ALL(100, "UKM*")##
$ELSE#Drugo#Druga uporabniška imena
END
```

11.3.3 Splošne tabele za obliko in vsebino statistik

S splošnimi tabelami lahko izdelamo statistike po katerem koli podpolju ali elementu podpolja. Ime tabele določimo tako, da najprej navedemo znak \$, temu sledi številka polja in nato podpolje (npr. \$675b, \$121A_1). Male črke za oznako polja pomenijo, da gre za bazo gradiva, velike črke pa, da gre za bazo članov.

Definiramo lahko tudi element podpolja (npr. \$996di). Pri definiciji moramo upoštevati male in velike črke, saj je velikost črk bistvenega pomena. Način definiranja tabele izbranega podpolja je prikazan v nadaljevanju.

Primer 1:

```
$121A_1/Kategorije  
BEGIN  
$CODES(20)##  
END  
(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev po posameznih kategorijah članov v izposoji.)
```

Primer 2:

```
$996di_1/Interne oznake v signaturi  
BEGIN  
$CODES(10)##  
END  
(Definiramo tabelo, ki določa razvrstitev po posameznih internih oznakah v signaturi.)
```